

Biblioteksplan för Avesta kommun 2017-2020

1. Inledning

Biblioteksplanen beskriver en strategisk utveckling av Avesta kommuns biblioteksverksamheter. Planen är antagen av Bildningsstyrelsen den 15 februari, 2017, och av Kommunfullmäktige den 20 mars, 2017.

Biblioteksplanen följer samma tidplan som vision Avesta 2020. Den knyter an till Mål och budget 2016-2018, Framtidsplanen för Avesta bibliotek (2014), Barnplanen (2014), Program för landsbygdsutveckling (2006), Tillgänglighetsplanen (2012-2016) och Program för interkulturell integration (2016-2020).

Nationella och internationella utgångspunkter för kommunernas biblioteksverksamheter finns beskrivet i:¹

- Bibliotekslagen (SFS 2013:801)
- Skollagen (SFS 2010:800)
- Skolverkets juridiska vägledning för skolbibliotek (juni 2015)
- Aktuella läroplaner för förskola, grundskola och gymnasieskola
- UNESCO:s och IFLA:s² folk- och skolbiblioteksmanifest
- FN:s Barnkonvention

Regeringen har gett Kungliga biblioteket i uppdrag att formulera en nationell strategi för landets bibliotek. Arbetet inleddes 2015 och ska vara avslutat 2019.

Ansvar för genomförande och uppföljning

Bildningsstyrelsen ansvarar för kommunens samtliga biblioteksverksamheter. Resultatenhet Kultur och fritid ansvarar för folkbiblioteken, Resultatenhet Grundskola för skolbiblioteken på grundskolorna och för gymnasiebiblioteket ansvarar Resultatenhet Gymnasieskola och Vuxenlärande/Integration/AME.

Biblioteksplanen följs upp årligen i samband med Bildningsstyrelsens och verksamheternas årsberättelser.

Kommunstyrelsen ansvarar för revidering och utvärdering av biblioteksplanen.

2. Om Avesta kommun

Den 1 november 2016 hade Avesta kommun 23 046 invånare. Enligt kommunens prognos beräknas antalet invånare öka med ca 1,3 % per år. Störst är ökningarna bland personer i åldrarna 19-64 år och i gruppen 80 år och äldre. Antalet barn, unga och yngre pensionärer beräknas vara relativt oförändrat fram till 2020. År 2015 hade 25,6 % av invånarna mellan 25-64 år minst tre års eftergymnasial utbildning. Motsvarande siffra i landet är 32,75 %³. I oktober 2016 gick 1 100 barn i kommunens förskolor och ca 2 500 elever i grundskolan, varav 70 i de fristående skolorna. Antalet gymnasieelever uppgick till 880.

Vision Avesta 2020 – något fantastiskt kommer att hända!

Kommunen vill att fler människor stannar i eller flyttar till Avesta. Målsättningen är 25 000 invånare år 2020. Visionen fokuserar särskilt på de unga invånarna som ska erbjudas utbildning, arbete och meningsfulla fritidsaktiviteter. Avesta vill vara en kommun där det finns många alternativ för arbete, studier, fritid och

¹ I kapitel 7 finns förkortade versioner av dessa styrdokument.

² IFLA = International Federation of Library Associations

³ Uppgift hämtad 2016-07-07 från kommun- och landstingsdatabasen www.kolada.se

rekreation. Det är möjligt med stöd av ett rikt näringsliv, en levande landsbygd, intressanta utbildningar, spännande evenemang och ett attraktivt kulturliv. Kommunens verksamheter finns i tillgänglighetsanpassade lokaler och alla kan ta del av dem, oavsett vilka funktionsvariationer personen har. Integrationsarbetet bottnar i ett interkulturellt⁴ förhållningssätt där människor och verksamheter interagerar utifrån intresse, behov och kompetenser, oavsett vars och ens bakgrund eller erfarenheter.

3. Biblioteken i Avesta - nuläget

Folkbiblioteken

Folkbibliotekens verksamhet riktar sig till alla invånare i kommunen oberoende personens ålder, språk, utbildning, etnicitet, ekonomi, kön, politiska eller religiösa övertygelse eller sociala status.

I Avesta centrum finns huvudbiblioteket, ett renodlat folkbibliotek. Biblioteket delar lokal med Servicecenter Avesta, Avesta turistbyrå och en konsthall.

Det finns tre närbibliotek. Alla är integrerade folk- och skolbibliotek och placerade i skolor i Fors, Horndal och Krylbo. Närbiblioteken riktar sig både till allmänheten och till elever och pedagoger i Fors skola, Johan-Olovskolan och Åvestadalskolan. Det saknas gemensamma mål- eller ansvarsbeskrivningar mellan Resultatenhet Kultur och fritid och Resultatenhet Grundskola för den integrerade biblioteksverksamheten.

Huvudbiblioteket är öppet 49 timmar varje vecka året runt, måndag-lördag. Fors bibliotek är öppet två dagar i veckan, totalt 13 timmar. Biblioteket i Horndal är öppet måndag-fredag, totalt 31 timmar per vecka, varav 11 timmar riktade enbart till skolan. Krylbo bibliotek är öppet tre dagar per vecka, totalt 18 timmar. De integrerade biblioteken är stängda sex veckor under sommaren. På alla folkbibliotek finns bibliotekarier⁵ och/eller bibliotekassistenter tillgängliga för allmänheten och för elever och pedagoger.

Verksamheterna inom Resultatenhet Förskola och de fristående förskolorna vänder sig till folkbiblioteken för sina behov av medieförsörjning. Ibland besöker pedagoger och barn biblioteken, men lika vanligt är det att folkbibliotekens medarbetare plockar ihop bokdepositioner som transporteras till respektive förskola eller familjedaghem. Depositionerna sätts samman utifrån pedagogernas önskemål om antalet exemplar, språk och ämnesområden t.ex. genus- och värdegrundsfrågor. Folkbiblioteken köper även in särskilda titlar som pedagogerna efterfrågar. Biblioteksservicen till förskolor bygger på en långvarig tradition där Resultatenhet Kultur och fritid bär kostnaderna för medieinköp, transporter, urval och packning av medier.

Grundskolornas bibliotek

Läsåret 2015/2016 ansvarade Avesta kommunen för 17 förskolor, 12 grundskolor och en grundsärskola. I kommunen finns även fristående förskolor och en fristående grundskola.

Elever och pedagoger i Fors skola, Johan-Olovskolan och Åvestadalskolan har tillgång till de integrerade folk- och skolbiblioteken med öppettider enligt ovan. På biblioteket i Horndal finns en bibliotekarie tillgänglig under bibliotekets öppethållande (31 tim/v). I Fors skola och Åvestadalskolan finns en biblioteksassistent tillgänglig under bibliotekets öppethållande för allmänheten (13 respektive 18 tim/v).

Övriga grundskolor erbjuder sina elever skolbibliotek med tillgång till medier. Vanligtvis är det någon pedagog som sköter om dessa bibliotek och tiden för arbetet varierar på olika skolor. Elever och pedagoger vid kommunens grundskolor och den fristående grundskolan använder även folkbiblioteken för kompletterande informations- och medietjänster som de egna biblioteken inte kan tillhandahålla.

Gymnasieskolans bibliotek

I kommunen finns en gymnasieskola och en gymnasiesärskola. På Karlfeldtgymnasiet finns ett bibliotek med en heltidsanställd bibliotekarie, öppet för elever och lärare 7,5 timme per dag, måndag-fredag. Även elever och lärare på Domarhagskolans högstadium har tillgång till biblioteket.

⁴ Interkulturalitet beskriver ett ömsesidigt utbyte mellan människor med olika utgångspunkter och referensramar. Utgångspunkten är alla människors lika värde och rättigheter oavsett social, etnisk eller religiös bakgrund. Syftet är att finna lösningar för att hantera kulturell olikhet inom ramen för grundläggande demokratiska värden och utifrån internationella konventioner om mänskliga rättigheter.

⁵ En utbildad bibliotekarie har högskoleexamen i Informations- och biblioteksvetenskap eller likvärdig utbildning.

I beståndet finns över 16 000 böcker. Ungefär hälften är läromedel och klassuppsättningar. Av de 8000 böcker som tillhör själva biblioteket har en fjärdedel införskaffats under de senaste fyra åren. Processen med att gallra, skylta och förnya fortsätter oavbrutet.

Tack vare heltidsbemanningen, ökat intresse från lärare, många nya böcker samt nya stolar och bord (de första sedan 1968) har biblioteket blivit mer populärt. Utlånen har ökat med 750 % mellan 2012-2016, från 1 000 till 7 500 lån.

4. Utgångspunkter för biblioteksutvecklingen i Avesta

Sedan 2014 har Avesta genomgått en stor befolkningsförändring och antalet invånare har ökat från 21 000 till närmare 23 000. De som flyttar till kommunen kommer både från utlandet och från andra kommuner. Även antalet företagare i kommunen ökar. Fler invånare och företag är i linje med Vision Avesta 2020. Med fler människor och arbetstillfällen ökar även behoven av utbildning och kompetensutveckling, vilket ställer nya krav på såväl skolornas bibliotek som folkbiblioteken.

Även informations- och medielandskapet har förändrats radikalt de senaste åren. Berättelser, litteratur, information och kulturuttryck skapas, lagras och förmedlas i högre grad digitalt. Utbudet av e-böcker och e-resurser ökar. Samtal och debatter pågår i sociala medier och många vill snabbt få tillgång till fler e-tjänster.

Men, samtidigt som digitalisering av information och tjänster ökar, minskar unga människors läsförmåga och läsförståelse. Det får direkta konsekvenser för den enskilde, men indirekt även för kommunen, då invånarna i högre grad förväntas tillägna sig textbaserad information och e-tjänster via kommunernas webbplatser.

Parallellt med den digitala utvecklingen finns ett fortsatt stort behov av fysiska möten mellan människor. Att få tillgång till sociala nätverk (fysiska och digitala) är lika viktigt idag, som det alltid varit. Få fysiska offentliga rum är idag öppna för alla och därmed tillgängliga för många olika behov samtidigt.

Många invånare vänder sig till folkbibliotek för vägledning av digital information och olika e-tjänster. Vissa behöver även praktisk hjälp att hantera sin mobiltelefon, surfplatta eller dator. Andragår till bibliotek för att studera, träffa vänner, lyssna på föreläsare, se utställningar, fika, läsa tidningar och böcker, se film etc och för att låna böcker och andra medier.

Skolan ansvarar för att ge eleverna likvärdiga förutsättningar att nå skolans mål och för att stimulera deras läs- och kunskapsutveckling. Kungl. bibliotek har publicerat en rapport⁶ med uppgifter från skolbibliotek med utbildade bibliotekarier som är öppna minst 20 timmar per vecka. Rapporten visar att dessa bibliotek bidrar till att ge eleverna nivåanpassat material för skolarbetet och utbildning i källkritik och informationsökning. Flertalet skolbibliotek gör även insatser för elever med läsnedsättning och för elever med annat modersmål än svenska. Skolbibliotek är särskilt viktiga för de grupper som prioriteras i kommunerna och i bibliotekslagen. Rapporten visar att elever i Sverige inte har likvärdig tillgång till skolbibliotek som en pedagogisk resurs. De svårigheter som lyfts fram är att det finns för få bibliotekarier på skolbiblioteken och att skollära och pedagoger saknar kunskap om skolbibliotek.

5. Avesta 2020 – en fantastisk plats för människor och bibliotek!

Hela Avesta ska utvecklas! Både på landsbygden och i tätorterna ska det erbjudas offentlig service, ett rikt kulturliv och lokala mötesplatser. Invånarnas mångfald av kunskaper och erfarenheter ska tas tillvara och bidra till kommunens fortsatta positiva utveckling. Särskilt barn och unga ska erbjudas möjligheter till kultur- och fritidsaktiviteter och mötesplatser i den kommunal där de bor.

Biblioteken är viktiga aktörer i Avestas utveckling. De stimulerar invånarnas kunskaper och kreativitet och är en gränsöverskridande mötesplats. Biblioteken kännetecknas av en lekfull balans mellan samtid och framtid, mellan det bekanta och det annorlunda. Verksamheterna vilar stadigt på respekten för det fria ordet och möjliggör demokrati och jämlikhet, stärker mångfalden, främjar inkludering och vidgar öppenheten.

⁶ Skolbibliotek som pedagogisk resurs. Rapport från Kungl. biblioteket (2016).

Biblioteken förenar tradition med en föränderlig omvärld. Kärnan är intakt, men anpassas till invånarnas nya livsstilar och medievanor. Modiga och kompetenta chefer och medarbetare säkerställer att verksamheterna utformas efter invånarnas behov. Politikerna ansvarar för att fördela resurser enligt bibliotekens uppdrag.

6. Målbilder för biblioteken 2020

Målbilderna syftar till att konkretisera Vision Avesta - en fantastisk plats för människor och bibliotek!

Gemensam målbild för alla bibliotek

Avesta kommun erbjuder invånarna likvärdiga och tillgängliga bibliotek, lätta att använda både fysiskt och digitalt. Alla kan ta del av medier, litteratur och aktiviteter oavsett ålder, språk eller funktionsvariationer. Biblioteken stimulerar invånarna till läsning och kunskapsutveckling genom hela livet, från 0 - 100 år.

Invånarnas behov ger tydliga avtryck i verksamheterna, särskilt de ungas idéer. Allt fler använder biblioteken allt mer och det uppstår intressanta möten mellan människor med olika bakgrunder och erfarenheter.

Det finns en långsiktig plan för samverkan mellan folkbibliotek, förskolor, grundskolor och skolbibliotek. Med både gemensamma och enskilda insatser ska barns och ungas läs- och kunskapsutveckling stärkas.

Målbild för folkbiblioteken

Folkbiblioteken är självklara platser för människors fritid, särskilt för de unga invånarna. Här kan en välja att vara för sig själv eller tillsammans med andra. Invånarnas idéer och behov är centrala drivkrafter för det som händer på folkbiblioteken. Det gäller såväl medieutbudet som aktiviteter i de fysiska biblioteken, i biblioteket på webben och i de sociala medierna. Litteratur erbjuds i de format och på de språk invånarna talar och läser. Det finns alltid något för de unga invånarna, men inte alltid det förväntade. Ibland händer något helt oväntat.

Folkbiblioteken är en dynamisk kraft som främjar utbildning och information, kulturupplevelser och läsning. Skönlitteraturen har en särskild ställning, som den egna konstart och uttrycksform det är. Det lyfts fram i tvärsektorieell samverkan med andra kulturverksamheter och med kulturarbetare, kulturutövare och invånare.

Dialogerna med invånarna pågår löpande - ibland i biblioteksrummet, ibland på andra platser. Folkbiblioteken ger stöd för invånarnas delaktighet i den digitala kultur- och samhällsdebatten.

Folkbiblioteken medverkar aktivt i regionala och nationella bibliotekssamarbeten och delar kompetenser, erfarenheter och medier med andra bibliotek. Syftet med samarbetena är att få tillgång till nya kunskaper och samtidigt sprida goda exempel från Avesta till bibliotek i andra kommuner.

Målbild för skolbiblioteken

Skolornas bibliotek är väl integrerade resurser i det pedagogiska arbetet. De erbjuder en funktionell studiemiljö för enskilda elever och för grupper. Samarbetet mellan pedagoger och bibliotekarie utgår från gemensam planering och gemensamma mål. Skolbiblioteken medverkar till att eleverna får likvärdiga förutsättningar att nå målen för skolarbetet, oavsett skola. Biblioteken är tillgängliga för elever och pedagoger under hela skoldagen. Centralt för skolbibliotekens arbete är MIK⁷ som syftar till att stärka elevernas medie- och informationskunnighet.

Litteratur och information erbjuds i de former den enskilda eleven behöver. Bibliotekarier och pedagoger arbetar tillsammans med att stimulera elevens läs- och kunskapsutveckling. Skolornas bibliotek bidrar till att enskilda individer utvecklas till välinformerade samhällsmedborgare och nyfikna läsare.

⁷ Medie- och informationskunnighet (MIK) är ett samlingsbegrepp och ramverk som tagits fram av Unesco för att fånga kunskaper och färdigheter som behövs för att kunna vara aktiva medborgare i dagens samhälle. Hit hör bl.a. att kunna söka information, att bedöma den kritiskt, att förstå hur medier fungerar, att själv kunna publicera sig, att kunna delta i de demokratiska processerna och ta plats i det offentliga rummet. MIK inkluderar tidigare begrepp som digital kompetens och informationskompetens.
[<http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/skolbibliotek/sa-gor-andra/entillen/digi-1.243597>]

7. Strategier 2017-2020

Strategier är övergripande insatser som bedöms nödvändiga för att biblioteken i Avesta ska utvecklas i linje med Vision Avesta 2020 och biblioteksplanen. Vissa strategier är gemensamma, andra kopplade till folkbibliotekens respektive skolbibliotekens olika uppdrag.

Gemensamma strategier för alla bibliotek

- Avesta kommun erbjuder invånare och elever bibliotek utifrån mål och riktlinjer i kommunens tillgänglighetsplan.
- Bildningsförvaltningen formulerar en plan med gemensamma mål för samverkan mellan folkbibliotek, förskolor och grundskolor.
- Bildningsförvaltningen och ansvariga för fristående förskolor och grundskola formulerar avtal om vilka folkbibliotekstjänster de fristående verksamheterna kan ta del av samt kostnader för dessa.
- Folkbibliotek, skolbibliotek och skolor samverkar i insatser och projekt som stärker ungas läsande, skrivande och kunskap.

Strategier för folkbiblioteken

- Resultatenhet Kultur och fritid vidareutvecklar närbiblioteken till användbara, lokala mötesplatser.
- Folkbiblioteken utvecklar dialogmodeller med invånarna, särskilt med de unga, för ökad kunskap om hur de vill använda biblioteken på sin fritid.
- Folkbiblioteken är tillgängliga och stödjer invånarnas möjligheter att ta del av kommunens e-tjänster. I Avesta bibliotek sker detta i nära samarbete med Servicecenter Avesta.
- Folkbiblioteken utvecklar aktiviteter som ökar invånarnas delaktighet i det digitala kultur- och samhällslivet.
- Folkbiblioteken samverkar med många olika aktörer, för att kunna erbjuda fler aktiviteter för alla, och särskilt för unga, med inriktning på läsning och skönlitteratur.
- Folkbiblioteken samverkar med andra verksamheter inom resultatenheten, för att främja gränsöverskridande kulturuttryck med utgångspunkt i skönlitteratur och berättelser.
- Folkbiblioteken utformar en medieplan utifrån folkbibliotekets uppdragsbeskrivning i bibliotekslagen och biblioteksplanen. Medieplanen ska vara klar sista kvartalet 2017.
- Folkbiblioteken medverkar i Länsbibliotek Dalarnas regionala samarbeten, projekt och kompetensutveckling.
- Bildningsförvaltningen utrustar Horndals bibliotek med självbetjäningssystemer och RFID-teknik⁸, för att frigöra medarbetarna för mer tid åt kvalificerad media- och informationshandledning.

Strategier för grundskolornas bibliotek

- Resultatenhet Grundskola utformar en plan som kvalitetssäkrar uppdrag och mål för grundskolornas bibliotek. Målsättningen är att erbjuda alla elever likvärdig tillgång till skolbibliotek som är integrerade i skolans pedagogiska arbete. Planen ska vara klar första kvartalet 2018.
- Resultatenhet Grundskola initierar samverkan mellan skolläda, pedagoger och skolbibliotekarier med utgångspunkt i gemensamma mål för hur elevernas läs- och kunskapsutveckling ska stärkas och hur stödet kan individanpassas.
- Skolbiblioteken initierar insatser som stärker elevernas media- och informationskompetens.
- I samverkan med skolläda och skolans pedagoger utforma biblioteket till en funktionell studiemiljö.

⁸ Radio-frequency identification (RFID) är en teknik för kommunikation med hjälp av radiovågor. Tekniken gör det möjligt att läsa mindre mängder information på avstånd mellan transpondrar och chip/taggar.

Strategier för gymnasieskolans bibliotek

- Erbjud eleverna skolbibliotek som uppnår riktlinjerna i kommunens tillgänglighetsplan d.v.s. som är tillgängliga för alla, oavsett elevens funktionsvariationer eller språkbakgrund, varför medieinköpen behöver anpassas efter detta.
- Resultatenhet Gymnasieskola och Vuxenlärande/Integration/AME formulerar en verksamhetsplan för gymnasiebibliotekets uppdrag och mål. Planen omfattar arbetssätt och samarbetsformer mellan pedagoger och bibliotekarier samt en plan för elevernas utbildning i bibliotekskunskap och källkritik.
- I samverkan med skolledning och skolans pedagoger utforma biblioteket till en funktionell studiemiljö.

8. Bibliotekens nationella och internationella styrdokument

Bibliotekslagen (SFS 2013:801)

Utdrag ur Bibliotekslagen:

Folkbibliotek

6 § Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur. Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar

Skollagen (SFS 2010:800)

Utdrag ur Skollagen, kapitel 2:

35 § För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

36 § Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek.

Sammanfattning av skolverkets juridiska vägledning för skolbibliotek (juni 2015)

Skolbiblioteken är en del av det allmänna biblioteksväsendet. Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Detta regleras i skollagen och bibliotekslagen. Kravet på att elever ska ha tillgång till skolbibliotek gäller för såväl offentliga som fristående skolor.

I skollagen finns ingen definition av begreppet skolbibliotek, men i förarbetena till lagen förklaras att det vanligtvis avser "en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande." Skolinspektionen har förtydligat att skolbibliotekets innehåll ska vara anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

Huvudmannen ansvarar för att eleverna har tillgång till skolbibliotek. Av läroplanerna för förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola samt fritidshem framgår att även rektorn har ett särskilt ansvar för skolans arbetsmiljö. Den ska "utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, t.ex. bibliotek, datorer och andra hjälpmedel." Enligt läroplanen för gymnasieskolan har rektorn ett särskilt ansvar för att "utbildningen utformas så att eleverna, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, får tillgång till handledning och läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bl.a. bibliotek, datorer och andra tekniska hjälpmedel."

UNESCO:s och IFLA:s riktlinjer för folk- och skolbibliotek

Unesco och IFLA har utarbetat ett Folkbiblioteksmanifest och ett Skolbiblioteksmanifest, för att markera bibliotekens betydelse för individen och samhället.

Ur Folkbiblioteksmanifestet

Frihet, välfärd, jämlikhet och personlig utveckling är grundläggande mänskliga värden. De kan bara förverkligas genom välinformerade medborgare med möjlighet att utöva sina demokratiska rättigheter och därmed spela en aktiv roll i samhällsutvecklingen. Folkbiblioteket som lokalt kunskapscentrum utgör en grundförutsättning för ett livslångt lärande, ett självständigt ställningstagande och en kulturell utveckling för den enskilde och för olika grupper i samhället.

Svenska Uneskorådet, verksamt inom Utbildningsdepartementet, har i sin skriftserie publicerat folkbiblioteksmanifestet. Den svenska regeringen har därmed uttryckt sitt stöd för Unescos rekommendationer.

Ur Skolbiblioteksmanifestet

Skolbiblioteket förmedlar kunskap och tankar som är grundläggande i ett informations- och kunskapssamhälle. Skolbiblioteket ger eleverna de färdigheter som behövs för ett livslångt lärande. Det ger dem möjlighet att utveckla sin inlevelseförmåga för att de ska kunna ta sitt ansvar som medborgare.

Även skolbiblioteksmanifestet har publicerats i Svenska Uneskorådets skriftserie, vilket betyder att regeringen ställt sig bakom även denna rekommendation.

FN:s Barnkonvention

- Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet.
- Varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas.
- Varje barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne.